

SLOVENSKI NAROD

Imaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrt & Din 2.-, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inzerati peti vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod valja mesečno v Jugoslavijo Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 121.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Resen opomin Madžarom

Vsako izigravanje sodbe sveta Društva narodov bo imelo za posledico mednarodne sankcije in lahko se zgodi, da vkorakajo mednarodne čete v Budimpešto

Pariz, 14. decembra. r. Pravica je zmagala nad nasiljem! S tem izrekom označujejo v tukajšnjih krogih rezultate zgodovinskega zasedanja Društva narodov. Pri tem naglašajo, da so lahko po tej veliki zmagi države Male antante popolnoma zadovoljne. Toda tudi kljub vsej zmagi, ki predstavlja obenem največji poraz Madžarske v vsej njeni zgodovini, je treba stalno paziti na nelojalnost, perfidnost in laži Madžarske. Ni minilo niti 48 ur po ženevski debati, v kateri je ves civilizirani svet obsodil madžarske oblasti zaradi sodelovanja pri pripravah za atentat na jugoslovenskega kralja, toda madžarski zunanji minister že daje izjave, ki kažejo, da se Madžarska ne misli odreči svoji revizionistični politiki.

Pariški politični krogi so zelo nerazpoloženi zaradi takega postopanja madžarskega zunanjega ministra in poudarjajo, naj Madžari dobro pazijo, kaj bodo sedaj storili, kajti lahko se zgodi, da bodo, ako Madžarska ne bo docela lojalno izvršila sklepov sveta Društva narodov, doživeli, da bodo mednarodne čete zasedle madžarsko ozemlje, da zajamčijo izvršitev sklepov, ki jih je sprejel najvišji mednarodni forum.

Sklep Društva narodov navaja tudi člen 10. pakta Društva narodov, po katerem so vse države, članice Društva narodov, obvezane jamčiti za teritorialno nedotakljivost in politično neodvisnost drugih držav. Madžarski minister se morda ne zaveda, pravijo v Parizu, v kakšnem položaju je sedaj Madžarska in kako daleč so jo zavedle megalomanske zahteve vladajočih krogov. Madžarski narod ne sme pozabiti, da so madžarske vlade zagrešile že več mednarodno krivičnih in kaznivih dejanj, kar še ni pozabljeno. V zvezi s tem ponavljajo v pariških političnih krogih, da še ni pozabljena afera falzifikacije francoskih frankov in češkoslovaških kron, da je še dobro v spominu hirtemberska afera s tihotapljenjem orožja, da še niso pozabljene stvari, ki so se dogajale pri Monstru in končno, da je Društvo narodov pred vsem svetom obsodilo madžarske oblasti zaradi sodelovanja pri krviavi mednarodni zaroti proti kralju Aleksandru in teritorialni nedotakljivosti Jugoslavije. Samo še eno tako dejanje in Madžarska se bo znašla v položaju, kakršnega si najmanj želi.

Pariški politični krogi najostreje obsodijo izjave madžarskega zunanjega ministra Kanya. Pri tem naglašajo, da so Kanyjni falzifikati znani že po vsem svetu. Minister Kanya naj nikar ne pozabi, da so vsem merodajnim evropskim krogom znani vsi falzifikati, ki jih je zagrešil v teku svoje kariere. V Parizu zlasti podčrtava Kanyjni falzifikat, s katerim je hotel že leta 1912 izvesti napad avstro-ogrske monarhije proti Srbiji. Kanya je takrat s pomočjo falzificiranja objavil vesti, da so srbske čete, ki so zasedle Prizren v balkanski vojni, kastrirale avstro-ogrskega konzula v Prizrenu, nekoga Prohaska. Na Kanyjino čelo je že davno udarjen pečat falzifikatorja, pravijo v Parizu.

Ni prav nič čudno, če se spričo takih okoliščin lahko čita v pariških listih, da so mrljici, ki jih je treba še neprestano ubijati. Med take mrljice spada tudi revizionizem. Verovali smo, piše današnji »Intransigant«, da je revizionizem v ženevi definitivno premagan. Zdi pa se, da se kakor Feniks vedno znova javlja iz pepela. Politični krogi mislijo, da »Intransigant« ni pravilno pojmoval smisla ženevske razsodbe. Ženevska razsodba v prvi vrsti pomeni, da je pravica zmagala nad nasiljem, v drugi vrsti pa to, kar je naglasil češkoslovaški zunanji minister, da pomeni razsodba triumf Jugoslavije, tretjič, da razsodba pomeni, da je naposled zmagala koncepcija Male antante, Balkanske zveze in Francije, in četrtič, da je revizionizmu zadan najhujši udarec za dolgo dobo.

Revizionizem se ne more več obnoviti, poudarjajo v pariških političnih krogih, ker besede navadnega falzifikatorja, kakršen je Kanya, ki zastopa vladno, katere skuša pred svojimi lastnimi državljani prikriti pravo resnico, po ženevski razsodbi ni nič ne pomenijo.

Te izjave predstavljajo samo prizadevanje madžarskega zunanjega ministra, da bi pred madžarsko javnostjo zmanjšal poraz, ki ga je Madžarska doživela v Ženevi. Ta poraz je popoln in tako strašen, da ga sploh ni treba podkrepiti s kako posebno argumentacijo. Treba je samo navesti dva, tri dejstva.

Madžarski delegat Eckhardt si je od prizadeval da bi predstavil pritožbo Jugoslavije na Društvo narodov kot čin mednarodnega terorizma. Društvo narodov je tako trditve najodločnejše obsodilo. Madžarski delegat je v svojih izjavah novinarjem in tudi v svojem govoru pred svetom Društva narodov trdil, da je Madžarska nedolžna in da najodločnejše odklanja vse obtožbe jugoslovenske spomenice. Tudi madžarska spomenica je trdila, da

madžarske oblasti nimajo nobene zveze s pripravami in z izvršitvijo marsejskega atentata. Ravno isti gospod Eckhardt, ki je do zadnjega trenutka postavljaj take trditve, je moral v imenu madžarske vlade kapitulirati in podpisati resolucijo sveta Društva narodov, ki ugotavlja, da so madžarske oblasti zapletene v zločinski mednarodno zaroto.

Prav tako značilno je tudi zadržanje italijanskega delegata barona Aloisija. V svojem govoru je baron Aloisi osvojil trditve madžarskega delegata. Šef italijanske delegacije je pred vsem svetom zatrjeval, da je Madžarska nedolžna in da madžarske oblasti niso zapletene v krvavo zaroto. Dva dni pozneje pa spričo odločnega prepričanja vsega sveta Društva narodov, da je Madžarska kriva, ni več poskušal braniti Madžarov, niti ni več trdil, da je Madžarska nedolžna, marveč je brez ugovora podpisal obsodbo, ki jo je izrekel svet Društva narodov. Vrh tega je baron Aloisi s svojim vplivom prisilil madžarsko vladno, da je sprejela razsodbo Društva narodov, ki ugotavlja krivdo madžarskih

oblasti. Madžarska vlada se je temu sprva upirala, toda vdala se je, ko je baron Aloisi opozoril na to, da so se vse države, zastopane v svetu Društva narodov, na podlagi dokumentov prepričale o krivdi Madžarske. Če bi bil italijanski delegat le najmanj prepričan o nedolžnosti Madžarske, bi gotovo ne zahteval, naj Madžarska vlada tako bedno kapitulira in bi gotovo kar najodločnejše nastopil v njeno obrambo.

Odvce bi bilo vsako nadaljnje dokazovanje. Društvo narodov, ki simbolizira mednarodno moralo in vest, je stavilo madžarski vladi v dolžnost, da predloži Društvu narodov, temu najvišjemu političnemu sodišču, poročilo o tem, kaj je storila v izvedbi njegove razsodbe. Madžarska se mora kot neobsojeni obtoženece vrniti pred to visoko mednarodno sodišče. Madžarska vlada in njen zunanji minister prav dobro vedo, v kako strašni položaj so spravili Madžarsko. Še bolj pa naj pazijo, opozarjajo v Parizu, da ne bodo spravili Madžarske v položaj, da se bo postopalo z njo kot z mladoletnikom.

Italija se mora najprvo sporazumeti z Jugoslavijo

Predno tega ne stori, ne more biti govora o zbliznanju s Francijo

Pariz, 14. decembra. AA. Havas poroča: Po mrzličnem delu prejšnjega tedna so si diplomatski uredniki dovolili nekaj oddiha. Zato prevladujejo v listih poročila o vzporednih vprašanjih in o žitem problemu.

»Petit Journal« je malone edini list, ki piše o francosko-italijanskem razmerju. List pravi o tem vprašanju: *Bistvo tega zbliznanja je zdaj odvisno od oporovitve italijansko-jugoslovenske napetosti in od sodelovanja med Rimom in Beogradom.* Informacije o novi proučitvi nemških zahtev in o ustanovitvi pakta šestorice, ki naj nadomesti pakt v štirih in vzhodni

pakt, pač po mnenju lista ne bi mogle pospešiti zbliznanja med Italijo in Francijo in Lavalovala obiska v Rimu. Očitno je, da za zdaj še ni mogoče določiti dneva tega obiska. To se bo zgodilo šele, ko bodo vsa vprašanja natančno določena in zrela za končno ureditev. Prav tako, pravi list dalje, pa tudi ni mogoče reči, da bi do tega obiska ne prišlo že v najkrajšem času.

»ECHO de Paris« ugotavlja, da igra Sovjetska Rusija čedalje večjo vlogo v Evropi. List smatra, da je treba ugoditi ruski želji, naj bi Francija sklenila dvostransko pogodbo s Sovjetsko Rusijo.

Schuschnigg v Budimpešti

Avstrijski zvezni kancelar je vrnil madžarskemu ministrskemu predsedniku »lovski« poset — Tudi tokrat se ne bo »nič« sklenilo

Budimpešta, 14. decembra. AA. Avstrijski zvezni kancelar Schuschnigg je včeraj v spremstvu zunanjega ministra barona Berger-Waldenega prispel v Budimpešto na uraden poset. Predsednik vlade Gömbös je sredi prireditel banket v čast avstrijskega kancelarja dr. Schuschnigga in avstrijskega zunanjega ministra barona Berger-Waldenega. Gömbös in dr. Schuschnigg sta v svojih napitnicah podarjala prijateljsko razmerje med Madžarsko in Avstrijo.

Dunaj, 14. decembra. AA. O uradnem obisku avstrijskega kancelarja dr. Schuschnigga in zunanjega ministra Berger-Waldenega madžarski vladi piše poluradni »Weltblatt«, da je ta obisk v zvezi z nadaljnjim

razvojem avstrijsko-madžarskega razmerja. Od sedanjih pogajanj v Budimpešti pa ni treba pričakovati nobenih mednarodnih izmenjav. List pravi dalje, da italijanski in avstrijski ter madžarski državniki ne izpušče nobene prilike za medsebojne razgovore, ki naj poglobijo že dosežene sporazume in odstranijo njihove morebitne slabe strani.

Tudi italijanski minister pride

Budimpešta, 14. decembra. AA. Poučeni krogi trde, da pride v kratkem italijanski minister trgovine Asquini v Budimpešto.

Papen obtožuje Habichta

Krivdo za umor Dollfussa pripisuje Papen Habichtu, ki ga je zaradi tega Hitler pustil odstraniti

Pariz, 14. decembra. AA. Poročevalec »Petit Journala« se je razgovarjal z nemškim poslanikom na Dunaju Papenom. O umoru kancelarja Dollfussa je Papen izjavil, da spada ta dogodek med tiste, ki zanje ne morejo biti oblasti odgovorne. Narodni socializem pozna razne nasilne in neodgovorne akcije. Duševno pobudo za ta prevratni poizkus je dal Habicht, ki ga je Hitler moral desavoirati. Habicht je

tudi tisti, ki je organiziral na avstrijsko-nemški meji znano avstrijsko legijo. O razmerju med Francijo in Nemčijo je poslanik Papen izjavil doslovno tole: Prepričan sem o nujnosti tega sodelovanja, sicer propadeta Evropa in ves svet. Vojna je izključena vse dotlej, dokler bodo živila pokoljenja, ki so prisostvovala pokolju leta 1914.

bodo plačali dolгови, ostanek pa zapade v korist državne blaginje.

Vohunska afera na Dunaju

Dunaj, 14. decembra. AA. »Reichspost« poroča, da so prišli uradniki avstrijskega zveznega kancelarstva Sumijo ga, da je izročil važne državne zaupne listine proti državnim osebam. Zdjaj so prišli tudi dva njegova sotrudnika. Vse kaže, da gre za veliko vohunsko stvar.

Naši nogometaši v Parizu

Sinoči so prispeli v Pariz, kjer so jih lepo sprejeli

Pariz, 14. decembra. AA. Sinoči ob 20.55 je prispela na tukajšnje vzhodno postajo jugoslovenska nogometna reprezentanca, ki jo vodi član Jugoslovenskega nogometnega saveza Mate Mijodragović in mednarodni tajnik Djordje Milovanović. Na postaji so jugoslovenske nogometne taše pozdravili predsednik Francoskega nogometnega saveza Jules Rimet in predstavniki francoskega ministrstva za telesno vzgojo, francoski sportniki, člani jugoslovenske kolonije in mnoge druge osebnosti, ki se zanimajo za sport. V imenu jugoslovenskega poslanstva jih je pozdravil tajnik poslanstva Spasoje Jevremović.

S postaje so se jugoslovenski nogometaši odpravili v hotel »Suisse«, kjer so bile zanje rezervirane sobe. G. Mijo Dragović je dal v hotelu zastopnikom francoskih sportnih listov izjavo, v kateri pravi, da jugoslovenska reprezentanca v nedeljo ne bo mogla igrati v Parc des Princes proti francoski reprezentanci v svoji najmočnejši postavi, ker sta dva najboljša jugoslovenska igralca Sekulić in Arsenijević bolna.

Danes pojdejo jugoslovenski igralci na igrišče tukajšnjega kluba »Stade de France«, kjer bodo imeli pod vodstvom jugoslovenskega trenerja v Franciji Vladimira Vidovića krajši trening.

Poplave sredi decembra

Barje pod vodo — V logaški kotlini že od 1. 1865 ne pomnijo take poplave

Ljubljana, 14. novembra. Naprestano, že tri dni trajajoče deževje je povzročilo, da so reke in potoki spet narasli, prestopili bregove in poplavlili okolico. Iz raznih krajev prihajajo poročila o poplavih, ki ponekod zavzemajo že katastrofalen obseg. Danes ponoči je zopet lilo kakor iz škafa in kakor običajno je Barje zopet poplavljen. Cesta v Črno vas in Peruzzijska cesta sta pod vodo in otroci danes niso mogli v šolo. Voda še vedno narašča.

Zaradi trajnega deževja so nastale na travnikih v Mestnem logu velike mlake. Voda je zalila tudi pota in je prehod že po itak zelo zanemarjenih poteh skrajno težak. Prav tako stoji voda na posameznih predelih slabo vzdrževanih poti na Viču. Zaradi dežja je hudo narasla voda v Mallem grabnu, pa tudi v Gradaščici.

Ljubljana je pri Zalogu 1.85 m nad normalo, prestopila je bregove in kakor navadno poplavlja tako zvane Sige ter bližnje okolice. Tudi Sava naglo narašča, zaenkrat pa še ni nevarnosti povodnji.

VELIKA POVODENJ V LOGATCU

Logatec, 14. decembra. Po nalivih, ki so trajali vso noč od srede na četrtek, je prišel včeraj popoldne naprej polagoma, nato pa vedno hitreje narasčati naš sicer mirni in pohlevni polok Logaščica, ki se izteka oziroma ponira v jamo Jačko blizu železniške postaje. Proti večeru je narasla Logaščica že prestopila bregove iz zaliva vso globoko kotlino, po kateri se vije njena struga do Jačke. Kalna voda je preplavila most banovinske ceste na Martinjhrubu preprečila zvezo med tem naseljem in se razlila po vseh nižje ležečih poljih in travnikih. Zveza med Logatecem in Lazami je pretrgana. V poznih večernih urah je narasla voda že dosegla objekte

poveljstva tukajšnje pogranične čete. Objekte so morali naglo izprazniti. Okrog 11. ponoči je narasla voda že dosegla naselje Zajačko.

Prestrašeni prebivalci so bdeh vso noč in hiteli spravljal na varno živino, pohištvo, živež in vse drugo. Gasilci, ki so bili zvečer v pripravljenosti, so bili vso noč v akciji. Prav kritičen je položaj na Martinjhrubu, kjer je voda že dosegla posestvo Lovrečevega Franca.

Davi v zgodnjih jutranjih urah je bil preplavljen ves Brod, hiše in gospodarska poslopja na nižje ležečih delih Martinjhruba, v Zelenici in Zajački. Od Furlanove žage in mlina v Zelenici molita samo še strehi iz vode. Pri žagi je odplavila voda velike množine žagovine in neobdelanih krnjiv (tramo), ki plavajo edajaj po Jački. Voda sega že do neposredne bližine občinskega doma v Dolenjem Logatcu. Preplavljen je svet pri Plečnikovi vili na Brodu, pod vodo je letno telovadišče šolskega društva.

Ljudje ne pomnijo tako velike poplave, nekateri trde, da je bila taka poplava 1. 1865, ko je tekla voda čez cesto na kolodvor. Če na bo prenehalo deževati, preči vsem krajem velika nevarnost.

Voda je preplavila tudi leseno skladišče trdke Hodnik in Vouk, ogroža pa tudi že Furlanovo domačijo. Boje se, da se bo danes razlila čez cesto pri Jerimovih. Železniški čuvaj v pol. Mol, ki ima hišo ob mostu na Martinjhrubu, svoje ogrožene domačije ni hotel zapustiti, čeprav je bila že v vodi, temveč se je raje preselil na podstrešje. Njegova usoda je negotova kajti od njegove hišice moli samo še streha iz vode. Pokopališče, ki leži na vzvišenem prostoru, je obdano od voda in ni več dostopno. Svarčeva, po domače Strojarska domačija, v Zelenici je poplavljena.

Rudarski glavar inž. V. Strgar

Danes kmalu po polnoči je po kratkem trpljenju preminul rudarski glavar Vinko Strgar.

S pokojnim leže v grob markantna osebnost našega življenja, mož, ki je več kot 30 let neumorno deloval v prosep rudarskega stanu, ki je podpiral stremljenje naše domače rudarske industrije in mož, ki je bil tudi pod Avstrijo neustrašeno na braniku za pravice svojega rodu.

Pokojni inž. Vinko Strgar je bil rojen 11. novembra 1870 v Leskovcu pri Krškem. Po absolviranju gimnazije v Novem mestu je odšel v Gradec, kjer je dokončal pravne studije, od tam pa v Leoben, kjer je l. 1898 na tamonjuji montanistični akademiji diplomiral kot eden prvih slovenskih inženjerjev. Že kot visokošolac se je odlikoval kot zaveden narodnjak. V Gradcu je bil predsednik »Triglava« v Leobnu pa predsednik češkega Akademskoga društva »Prokop«, zaradi česar so ga vedno šikanirali, a kljub temu ni nikdar klonil.

Po končanih studijah je stopil v službo pri rudniku v Idriji, leto kasneje je pa prišel v Celje, kjer je kot rudarski adjunkt pri okrožnem rudarskem uradu začel svojo

kariero v rudarski upravni službi. Leta 1907 je prevzel vodstvo okrožnega rudarskega urada v Ljubljani in kot predstojnik urada uvedel materni jezik.

Ko je bilo po prevratu leta 1918 ustanovljeno rudarsko glavarstvo v Ljubljani, je postal inž. Vinko Strgar naš prvi rudarski glavar, saj je bil po svojem strokovnem znanju kakor tudi po strogo narodnem mišljenju edini za to poklican. Zaradi svojih zaslug pri izpolnjevanju poverjene mu naloge je bil leto pozneje imenovan za dvornega svetnika.

Težke naloge so čakale rudarskega glavarja v najbolj razvitem rudarskem področju naše kraljevine. Prehod razdrapanih medvojnih razmer v normalne, stalen razvoj naše rudarske industrije in po mnogih težavah urejeno zavarovanje rudarjev v glavni bratovski skladnici pa je pričelo, da je ing. Strgar mož na svojem mestu. Neveljave so tudi njegova zasluga kot dolgoletnega predsednika komisije za izdelavo pravilnika bratovskih skladnic.

Pokojni se je pa tudi mnogo kulturno udeleževal. Že leta 1910 je v Ljubljani s pomočjo drugih poklicnih tovaršev ustanovil Društvo slovenskih inženjerjev in leta 1918 je bila največja njegova zasluga, da je bilo ustanovljeno Udruženje jugoslov. inženjerjev in arhitektov. Po prevratu je aktivno sodeloval v raznih odborih in bil je tudi med onimi, ki so privarjavili teren za ustanovitev tehniške fakultete v Ljubljani. Za njegovo delo je bil odlikovan z redom sv. Save V. razreda, a l. 1921 za svoja uspešna delovanja kot državni funkcionar z redom sv. Save III. razreda.

Se pred štirimi leti je inž. Strgar proslavil 30 letnico svojega službovanja, a lani je stopil v zaslužni pokoj. Potreba bo v nedeljo ob 16 iz Gradašča 87. Rodi zavednemu in kremenitemu narodnjaku ter odličnemu strokovnjaku ohranjen blaž spomin. Prizadevali sva, da naše iskreno sožalje!

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2315.40 — 2326.76, Berlin 1371.25 — 1382.05, Bruselj 804.18, Curih 1108.35 — 1113.85, London 148.92 — 170.52, Newyork 3395.78 — 3424.04, Pariz 225.77 — 226.89, Praha 142.95 — 143.81, Trst 201.85 — 294.25 (premija 28.5 odst.), Avstrijski šilling in privatnem tikrings 8.10 do 8.20.

Skrivnost

beleža čevlia

— To, da je morilec prišlo na misel rabiti obličje in da ga je tudi rabil, mi je bilo jasno dokaz, da gre za človeka, ki je viden čisto rabiti obličje. Z drugimi besedami, gre za človeka profesionalnega značaja.

Tu moram kreniti za hip v drugo smer. V to kategorijo ljudi ne štejem samo strežnic, zdravnikov in medicincev, temveč tudi osebe, ki sicer ne opravljajo v zdravniško stroko spadajočih del, pa jim je vendar znano vse, kar se godi v bolnici.

Ce bi bil pa obličje ležal kje blizu, da bi ga bil morilec opazil, — in da bi mu prišlo na misel rabiti ga v trenutku, ko se je trak pretrgal, bi izgubili moji argumenti vso vrednost. V takem primeru bi se bil namreč vsak oprijel te ugodne prilike in segel po obličju. Z drugimi besedami, ko bi bil morilec opazil košček obličja pred seboj v trenutku, ko se je trak pretrgal, bi ga bil sicer porabil, toda to bi še ne pomenilo, da so mu znane razmere v bolnici in da je mož profesionalnega značaja, temveč da je samo izbral ugodno priliko.

K sreči sem se pred umorom zvedel od Minchena, da se morajo v bolnici točno izpolnjevati predpisi o zdravniških potrebščinah, ki med nje lahko štejemo tudi obličje. Zaloge zdravniških potrebščin so v posebnih omarah tako, da ne more vsakdo do njih. Kdor ne pozna dobro razmer, bi ne vedel kje iskati jih. Samo bolniški uslužbenci bi vedeli, kje iskati obličje, kakor je moral vedeti naš morilec. Obličje ni ležalo morilecu pred nosom. Morilec je moral vedeti, kje ga lahko dobi.

Da povem odkrito — moj zaključek, ne gre za človeka profesionalnega značaja, ni bil samo utemeljen in dokazan, temveč sem lahko z gotovostjo tudi sklepal, da je morilec zaposlen v bolnici. S tem je bila odstranjena velika ovira. Vedel sem že nekaj o morilčevi osebi. Dovolite, da to še enkrat kratko povzamem, da vam bo pot mojih misli povsem jasna. Morilec, ki se je spomnil na obličje in ga rabil, je bil mož profesionalnega značaja. Zaposlen je bil moral biti v bolnici, drugače bi ne bil videl, kje se dobi obličje.

Ellery si je prižgal novo cigareto. — Sum se je zgoščeval, toda ne tako, da bi mogel biti povsem zadovoljen. Iz kroga svojih zaključkov nisem mogel izločiti takih ljudi, kakor so Edith Dunningova, Hulda Doornova, Moric Kneisel, Sara Fullerjeva, vratar Izak Cobb, upravitelj James Paradise, vratar dvigala, strežnice, perice in drugo osebje — sploh vseh tistih, ki so zaposleni v

bolnici in ki so jim dobro znane razmere v njih.

— Toda to še ni bilo vse. Čevlji so mi povedali še nekaj drugega. V obeh sta bila jezička zmečkana in stlačena na konec. Kaj bi pomenilo to?

— Čevlje je morilec nosil, to je dokazoval obličje. Imel jih je na nogah in vendar sta bila jezika v njih, ko smo jih našli.

— Ali se vam je kdaj pripetilo, da ste pri obuvanju potisnili s prsti jezike do konca čevljev? To se primeri vsakemu človeku. Gotovo ste takoj občutili, da vas čevlji tišči. In takoj ste vedeli, da jezika nista na pravem mestu. Jasno je, da morilec ni obul čevljev in pustil v njih jezike, da bi ga tiščali. Prej je verjetno, da morilec ni vedel, kaj se je zgodilo z jeziki in da ga čevlji niso tiščali, ko jih je obul.

— Toda kako je to mogoče? Na to vprašanje je samo en odgovor: Morilčeve noge so bile znatno manjše od čevljev, ki jih je obul. Od čevljev, ki smo jih pozneje našli v telefonski celici. Toda čevlji, ki smo jih našli, so bili zelo majhni, bili so številka 6. Ali veste, kaj to pomeni? To je najmanjša številka normalnih moških čevljev. Kdo bi mogel nositi tako majhne moške čevlje? Kitajec, ki ga je častivredni oče smatral za deklico in mu je v zgodnji mladosti pohabil noge? Sicer pa je moral nositi moč, čigar noge so nosile te čevlje, ne da bi jih tiščalo, sam mnogo manjše čevlje. Številko 4 ali 5. Tako majhnih čevljev pa sploh ni.

In tako me je privedla analiza do novega zaključka, da so namreč mogele biti samo tri vrste tako majhnih nog, da bi potisnile pri obuvanju jezike tako daleč, da bi jih čevlji tiščali. To bi bile lahko otroške noge, kar je pa že na prvi pogled izključeno, drugič noge abnormalno majhnega moškega, kar tudi ni verjetno, tretjič pa noge ženske srednje velikosti.

Ellery je udaril po mizi.

— Gospoda, med preiskavo sem večkrat izjavil, da so mi povedali ti čevlji zelo zanimivo zgodbo, in vse to je res. Iz obličja na traku sem sklepal, da je moral biti morilec mož profesionalnega značaja, uslužben v bolnici sami. In sklepal sem tudi, da gre za žensko.

— To je bil prvi znak, da morilec ni samo nastopil pod tujim imenom, temveč da je ženska, ki se izdaja za moškega.

Nekdo je vzdihnil. — To je jasno, — ja zamrmal Sampson. Policijskemu komisarju so se pa zaiskrile oči v znak priznanja. Minchen je debelo pogledal svojega prijatelja, kakor da ga vidi prvič. Inspektor je molčal, zatopljen v svoje misli.

Banditka

Z visokošolsko izobrazbo

Tragična smrt najlepše ameriške banditke Helene Spence Eatonove

Zivljenje najlepše ameriške banditke Helene Spence Eatonove bi lahko nudilo mnogo gradiva avtorjem modernih detektivskih romanov. Omožila se je že, ko ji je bilo 20 let. Kmalu je pa mirno ustrelila svojega moža in njegovega prijatelja, potem se je pa vrgla v hrepenenju po pustolovščinah v vrtnice življenja, a ter postala nevarna banditka. Toda njena energija je bila bolj zasajena, kakor resnična. Če bi bil lepo Heleno vodil in obvladal možki, ki bi ga bila ljubila, bi bila lahko še zdaj poštena žena.

Njena mladost je bila mračna. Oče je bil pijanec, mati je pa živela razuzdano, menavala je ljubčke in za hčerko se ni brigala. Helena je doraščala prepuščena sama sebi, doma je videla najgusneje prizore in čitala je, kar ji je prišlo v roke. Ker je pa bila zelo nadarjena, se ji je posrečilo priti na univerzo, ki jo je zapustila kot 19 letno dekle ne samo z diplomom, temveč tudi z grenkim spoznanjem v srcu, da so ljudje podli. Tovariši in tovarišice na univerzi so rabili vsako priliko, da so ji pokazali veliko družabno razliko med seboj in njo. Zato ni čuda, da se je brez oklevanja omožila s prvim fantom, ki ga je spoznala, ki pa ni bil ustvarjen za njo.

Po umoru moža je začela pustolovsko življenje. Toda kmalu jo je aretirali popularni detektiv Dick Wilkinson. Sedela je ob poti in čeprav je vedel, da je oborožena, se ji je približal brez orožja. Čim ga je zagledala, je zapikala in iztegnila proti njemu roko, da bi jo uklenil. Detektiv je najprej prisedel k nji in dolgo kramljajal z njo. Helena je imela revolver, pa ni segla po njem, kajti v detektivu je spoznala prvega moškega, ki je imel za njo prijazno besedo in ki ji je celo obljubil, da se bo zavzel za njo na obravnavi, ker se mu je smilila.

Helena se je dala mirno odvesti k sodniku in detektiv se je tako vneto zavzel za njo, da je bila osojena samo na 10 let ječe. Obljubiti mu je morala, da ne bo skušala pobegniti. Dejal ji je: »Helena, zdaj je vam 20 let, in tudi če vas ne pomilosti, zapustite ječo s tridesetimi leti. Boste še mlada žena in imeli boste vso pravico po prestani kazni znova zavzeti svoje mesto v človeški družbi. Tudi vi boste še okusili srečo, zato pa pogum in pomislite, da niste zapuščenca, saj bom vedno mislil na vas in si prizadeval olajšati vam težko usodo.«

Helena je obljubila in kmalu je bila najposlušnejša in najmarljivejša jetnica ženske kaznilnice v Jacksonville. Nekoga dne je pa dobil Wilkinson od nje pismo in ko jo je posetil, mu je solznih oči priznala, da ji je postalo življenje v kaznilnici nezno, da ga mora zapustiti vsaj za teden dni, potem se pa zopet vrne. Zaman ji je detektiv prigovarjal, naj bo pametna, odšla je v svojo celico, ne da bi mu kaj obljubila, čež nekaj dni je pa res pobegnila. Bila je zelo temperamentna in inteligentna, zato je silno hrepenela po svobodi, po življenju med poštenimi ljudmi.

Cez teden dni je zgodaj zjutraj nekdo potkal na detektivovo okno in ko je detektiv odprl, je zagledal na pragu Heleno. Predstojnici kaznilnice je drugi dan mirno izjavila: »Gospa, oprostite mi, toda morala sem oditi. Odslej boste pa zopet imeli v meni najvzornejšo jetnico.«

Trikrat je Helena pobegnila in trikrat se je vrnila po tednu življenja na svobodi k Wilkinsonu, o katerem se je že govorilo, da je njen ljubček, kar je šlo vestnemu možu na živce. Heleni je bil samo dober tovariš. Ko se je Helena četrtič vračala k detektivu, da bi jo odvedel nazaj v kaznilnico, jo je ustavil mlad farmar, nameril na njo puško in jo pozval, naj se uda. Pa mu je smeje odgovorila: »Pojdi svojo pot tepec, mar je tvoj poklic meriti na ženske?« Toda »tepec« je sprožil in Helena se je s prestreljeno glavo zgrudila. Na strel je prihitel prestrašeni Wilkinson, ki je komaj rešil strahopetneža pred ogorčenimi farmarji, ki so ga hoteli linčati. Tako je končala svoje burno življenje lepa ameriška banditka.

Prvi angleški detektiv

Po detektivskih zgodbah bi človek sodil, da je Anglija zelo stara domovina detektivov. V resnici so pa prišli Francozi prvi na misel obleči policijske uradnike v civilno obleko. Ta tajna policija se je zelo dobro izkazala v borbi z zločinci. Celih 40 let je že uspešno delovala, ko je ustanovil sir Robert Peel leta 1829 v Londonu Metropolitan Police, da bi zatrl z njo zločinstvo, ki se je bilo zelo razpaslo. Dobro so mu bile znane francoske izkušnje s tajno policijo, pa si vendar ni upal uvesti te novosti v Angliji, kajti Angleže je takrat vse francosko spominjalo na oso-

vraženega Napoleona. Poleg tega bi po mnenju policijskega ravnatelja Angležem ne bilo po volji, če bi se detektivi v civilnih oblekah vmešavali v njihove privatne zadeve.

Šele čez 15 let, ko že niso mogli drugače krotiti zločincev, je uvedla londonska policija detektivski oddelek. V starem Scotland Yardu so izpraznili mansardo in to je bila pisarna prvega detektiva Adolpha Williamsona, z zdevkom Dolly. Njegov edini pomočnik je bil njegov prijatelj Tanner. Williamson je takoj prvo leto pojasnil tri zločine, nad katerimi je bila uniformirana policija obupala. Potem je postal Williamson inspektor in imel je že 10 detektivov. Blizu 20 let je deloval anonimno. Leta 1865 je imel pojasnjen stoti zločin in deležen je bil velikega priznanja, obenem je izšla odredba, da mora biti detektivski oddelek obveščen o vsakem zločinu, ki se ne da takoj pojasniti. Zdaj si angleške policije brez detektivov v civilu sploh mislite ne moremo.

Lev proti davčnim predpisom

Davčni uradi v Liverpoolu imajo velike preglednice z bivšim lastnikom cirka Jamesom Quaylom, ki noče na noben način plačati prometnega davka. Ko so ga prišli terjati, je dejal, naj mu kar zarubijo premoženje. Možno dobro ve, da si lahko to dovoli. Njegovo edino premoženje je star lev, ki mu je ostal od bivšega cirka, ko še ni bilo krize in ko so ljudje radi posejali predstave. Davčna oblast je dolgo oklevala, končno se je pa le odločila prodati leva na javni dražbo. To je pa lahko skleniti, toda težko storiti. Lev nikakor ni bil zadovoljen z javno dražbo. Ko so prišli uradniki z davčnim eksekutorjem, da bi ga odpeljali, je začel tako srdito renčati, da so gospodje urno pospravili svoje papirje in jo odkurili. Lev namreč ni zaprt v kletki, temveč hodi mirno okrog tam, kjer je ostal prej cirku.

V Liverpoolu pa ni nobenega živalskega vrta, kamor bi mogli spraviti leva. Ker ni šlo drugače, so sklenili gospodje pomagati si z zvijačo. Poslali so lastniku levo lepo pismo, češ, da bi se morda lahko sporazumel, kako plačati davke, in da bi bili pripravljeni odpisati mu nekaj, če je že položaj tako kočljiv. Mož je pa odgovoril, da ne da niti pare. Če hočejo imeti davke, naj kar pridejo po levo. Enako je odgovorila tudi njegova žena, ko so prišli v moževi odsotnosti z davkarje. Davčna oblast ima zdaj na razpolago levo, ki ga pa nemara ne misli spraviti na javno dražbo, ker se ga preveč boji.

Kakšno SKRIVNOST pozna ta CLOVEK

On Vam lahko da tako lepoto, ki bo očarala vsakega moškega — ŽE V NEKAJ DNEH

Ali se hočete poročiti, še letos? Ali hočete biti tako lepi, da bi se Vam mogel le redko kateri možki upreti? Če hočete to, potem si zapomnite vsako besedo naslednjega obvestila. Po zaslugi nenavadne nove formule, ki jo je odkril neki znameniti učenjak, lahko v nekaj dneh postanete tako lepi, kakor si to želite. To novo važno odkritje povzroča naravnost čudovite izpremembe celo na gdi koži z madeži in gubami. Ta skrivnostna tvarina je sedaj v kremi Tokalon. Poslužite se kreme Tokalon, hranila za kožo, rožnate barve, vsako noč. Ko boste spali, bo krema kožo hranila, pomlajevala in čistila. Zjutraj pa uporabljajte kremo Tokalon bele barve, ki ni mastna. Ona beli, osvežuje in oblažuje ter odstranjuje razširjene znojnice, zaječalce, madeže itd. Če hočete biti lepi in privlačni za moške, potem poskusite kremo Tokalon še danes. Naj bo Vaša koža še tako grda, boste vendarle presenečeni in navdušeni zaradi sitnih uspehov.

POZOR! Spodaj navedeni se vljudo priporočam cenjenim stalnim in novim gostom za obilen obisk. Kuhinja prvovrstna domača, kakor tudi na tržaški način. Točim prvovrstna dalmatinska bela, rdeča in črna vina in druge pijače. Vsa dan sveže morske ribe, pripravljene na razne načine. Postrežba točna in solidna. — Priporoča se **RESTAVRACIJA »GAJEV HRAM«, Gajeva ulica šte. 9 GOSTILNA »LJUBLJANSKI DVOR«, Kolodvorska ulica št. 28. M. ČEPIČ.**

Makulturni papir

proda
uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Oglasi v „Slovenskem Narodu“ imajo velik uspeh!

TRAJNA ONDULACIJA krasna, že od Din 50.- naprej. Delamo vse po znatno znižanih cenah. — Salon odprto tudi ob nedeljah dopoldne — Se priporoča frizerski salon JURMAN, Miklošičeva 18 (pri sodniji). 3650

Trenchoti najemni suknjiči in najboljši nakup pri **PRESKERJU, LJUBLJANA Sv. Petra c. 14**

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert 67/T

LEPE JASLICE hlevčke, pastirke, ovčke razprodaja najceneje sv. Petra cesta 17, Ljubljana. 3599

Sveže najfinije norveške RIBJE OLJE iz lekarn **DR. G. PICCOLIJA LJUBLJANA** — se priporoča bledim in slabotnim osebam 65/T

DAME, POZOR! Za Božič znižane cene! Trajna ondulacija 50 do 70 Din, barvanje v vseh niansah 80 Din, original »Creme de Lillase 20 Din, Imedia barve samo 40 Din — nudi salon Polane. Kopitarjeva 1. Odprto tudi ob nedeljah. 3661

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospodična

Mariia Peternel

blagajničarka Mestne kopeli

danes po dolgi mučni bolezni, previdena s svetotajstvi, mirno preminula. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 16. decembra t. l. ob ½ 3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1934.

Rodbine: PETERNEL — MARN — ŠKERL

STRTI V NEUTEŠENI ŽALOSTI NAZNANJAMO, DA JE NAŠ PREDOBRI, PREDRAGI STRIC

ing. Vinko Strgar

RUDARSKI GLAVAR V POK., ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE III. IN V. R. TER JUGOSLOVANSKE KRONE IV. R.

DANES PONOČI UMRL, PREVIDEN S SV. ZAKRAMENTI ZA UMIRAJOČE. POGREB BO V NEDELJO, DNE 16. DECEMBRA 1934 OB 4. URI POPOLDNE IZ HIŠE ŽALOSTI, GRADISČE 8A, NA POKOPALIŠČE K SV. KRIŽU.

V LJUBLJANI, DNE 14. DECEMBRA 1934.

TONI MAVSAR, FANI IN SOPROG GAVRO NIKOLIČ, NOVI SAD — TINCA IN SOPROG DR. MIRKO BOŽIČ, LJUBLJANA — TINE MAVSAR IN SOPROGA IVA, TRBOVLJE.

Brez posebnega obvestila. Občina Ljubljana. Mesto mrtvašnice. 3660